

MARIA LUDWIKA KOWNACKA

Urodziła się 11 września 1894 roku w Słupie koło Kutna. Już od 1912 roku, po skończeniu gimnazjum w Warszawie, prowadziła we wsi Dąbrowa Góra tajne nauczanie dzieci. Później prowadziła jednocześnie przedszkole, szkołę i kursy dla dorosłych analfabetów. Właśnie wtedy powstały Jej pierwsze utwory pisane z myślą o dzieciach chłopskich.

Przełomem w jej życiu okazał się rok 1919, ponieważ debiutowała wtedy na łamach „Płomyka” i „Płomyczka”. Przeniosła się do Warszawy, gdzie przeżyła lata 1919 – 1939. Z powodu choroby krtani Maria Kownacka porzuciła zawód nauczycielski. Włączyła się w wir pracy twórczej. Zastępną także jako współorganizatorka teatru

kukielkowego „Baj”. Utwory książkowe pisarki zaczęły się ukazywać w latach trzydziestych.

Następny etap w jej życiu to okres okupacji hitlerowskiej, który przetrwała na wsi, prowadząc tajne nauczanie. Do stolicy powróciła w 1944 roku. W czasie powstania warszawskiego była współredaktorką czasopism okupacyjnych dla dzieci i młodzieży. Po wojnie podjęła pracę w bibliotece Ministerstwa Rolnictwa. Zajęła się również pracą twórczą i współpracowała ze scenami lalkowymi oraz placówkami oświatowo – wychowawczymi.

Wydała łącznie około 60 książek, które osiągnęły nakład kilku milionów egzemplarzy. Wielkim powodzeniem cieszył się „Teatryk Wężełków i Supęłków” wymyślony przez Marię Kownacką dla dzieci z sanatorium w Szklarskiej Porębie. Spośród licznych książek wydanych przez pisarkę największe powodzenie zyskały: „O strasznym smoku i dzielnym szewczyku”, „Plastusiowy pamiętnik”, „Kukuryku na ręczniku”, „Cztery mile za piec”, „Kajtkowe przygody”, „Dzieci z Leszczynowej Górki” (wspólnie z Z. Malicką), „Rogaś z Doliny Roztoki”, „Szkoła pod obłokami”, „Plastusiowo”, „Wiatrak profesora Biedronki” (wspólnie z J.E. Kucharskim), „Teatryk Supęłków” oraz cykl pt. „Razem ze słonkiem”.

Inspiracją twórczości Marii Kownackiej była zawsze troska o dziecko, chęć niesienia mu radości i uśmiechu. Jej teksty są niezwykle komunikatywne, porusza w nich tematy związane z przeżyciami dziecka. Autorka wykazała się wielkimi zaletami pióra oraz doskonałą znajomością psychiki dzieci. Są to teksty ciekawe, dowcipne, barwne, interesujące, dostarczają wiedzy o życiu i przyrodzie, zawierają mnóstwo zagadnień wychowawczych. Nie ma w nich jednak nużącego moralizatorstwa i wzniosłego tonu.

Za twórczość wyróżniono ją wysokimi odznaczeniami państwowymi oraz najważniejszymi dla Niej - „Orderem Uśmiechu” i „Orlim Piórem”. Zmarła 27 lutego 1982 roku w Warszawie. Pochowana została na Starych Powązkach. Na jej grobie siedzi mały Plastuś. To miejsce stało się celem odwiedzin kolejnych już pokoleń młodych czytelników.